

Trwają prace nad programem rewitalizacji w gminie Cekcyn

Od kilku miesięcy w gminie Cekcyn trwają prace nad programem rewitalizacji. Przypomnieć należy, że dzięki przyjętej jesienią 2015 roku ustawie o rewitalizacji, po raz pierwszy w historii także gminy wiejskie mogą korzystać ze wsparcia finansowego na prowadzenie działań z zakresu rewitalizacji. „Rewitalizacja” oznacza „przywrócenie do życia” i współcześnie określa się tak ogół działań związanych z likwidacją problemów społecznych, w tym także działania, które na te cele wykorzystują opuszczone budynki i obiekty.

Gmina Cekcyn (podobnie jak inne gminy powiatu) zamierza skorzystać z tych nowych możliwości finansowania rozwoju. Przystąpiła do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, który jest niezbędny, by móc z tej pomocy finansowej korzystać. W maju Urząd Marszałkowski w Toruniu rozstrzygnął drugą edycję konkursu dotacji na opracowanie tego typu programów. Dzięki bardzo dobrze przygotowanej dokumentacji, gmina zakwalifikowała się do udziału w finansowaniu prac projektowych i w efekcie uzyskała zwrot aż 90% poniesionych na sporządzenie programu kosztów.

Podkreślić trzeba, że działania możliwe do realizacji w ramach rewitalizacji są pod względem formalnym mocno ograniczone. Przede wszystkim muszą być skoncentrowane terytorialnie – co oznacza, że nie można nimi objąć wszystkich albo nawet większości miejscowości, a dodatkowo – mogą obejmować tylko wąski zakres wybranych zagadnień związanych z rozwojem społecznym czy też aktywizacją gospodarczą. Są to środki przeznaczane przede wszystkim na aktywizację społeczną (przeciwdziałanie wykluczeniu) oraz aktywizację gospodarczą (poprawa sytuacji na rynku pracy, ograniczanie skali ubóstwa poprzez poprawę dochodów rodzin). Wybór zakresu tematycznego rewitalizacji i miejsca jej prowadzenia musi być w programie uzasadniony wskaźnikowo – nie może być więc tu mowy o żadnej uznaniowości. Są to kryteria całkowicie obiektywne, wynikające z zasad określonych przed podmioty udzielające dofinansowania, które jest bardzo wysokie, bo w zależności od rodzaju prowadzonych działań wynosi od ponad 60% do prawie 90% kosztów realizacji zadań.

Przeprowadzone dotychczas analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy oraz dosyć szerokie rozpoznanie zgłaszanych oczekiwań społecznych, pozwoliły wstępnie sprecyzować dwa główne kierunki interwencji, na których koncentrują się prace projektowe. Obydwa kierunki zamierza się rozwijać w miejscowości Cekcyn. Pierwszy dotyczy atrakcyjnego spędzania wolnego czasu (a więc przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu) ludności starszej wraz z urzędzeniem bazy dla tego typu aktywności. Zakłada się, że działania podjęte wobec seniorów w ramach programu rewitalizacji rozpoczną kompleksową politykę senioralną w gminie. Jak wspomniano wcześniej, ograniczenia formalne nie pozwalają na prowadzenie działań w ramach programu w całej gminie, ale doświadczenia zdobyte przy realizacji projektu w Cekcynie pozwoli w kolejnych latach na prowadzenie analogicznych działań także w innych miejscowościach. Już obecnie tylko w miejscowości Cekcyn, w wieku ponad 60 lat jest ponad 360 mieszkańców, ale w kolejnych latach należy spodziewać się znaczącego wzrostu tej grupy, bo w wieku ponad 50 lat jest obecnie prawie 680 osób. Drugim kierunkiem działań będzie utworzenie przedsiębiorstwa ekonomii społecznej, które pozwoli stworzyć nowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych lub objętych pomocą społeczną. Celem tego typu przedsiębiorstwa jest przede wszystkim poprawa sytuacji ekonomicznej osób w nich pracujących. Głównym obszarem działalności będzie świadczenie usług z zakresu gastronomii (w tym prowadzenie małego lokalu gastronomicznego). Także w tym przypadku doświadczenie zdobyte podczas programu pozwoli na późniejsze rozwijanie tego typu działań w innych miejscowościach.

Na obecnym etapie jest zbyt wcześnie, by móc zagwarantować, że obydwie te kierunki zyskają akceptację formalną, choć uwzględniając jak dużo przyniosłyby korzyści społeczności gminy – podejmowane będą wszelkie działania, by móc doprowadzić do ich realizacji.

W tym miejscu warto poświecić chwilę uwagi zagadnieniu starzenia się społeczeństwa. Przybiera ono na sile od kilkunastu lat – gdy do grupy poprodukcyjnej zaczęły przechodzić bardzo liczne roczniki urodzone w latach powojennych, przeciętne trwanie życia się wydłuża, ale jednocześnie znacznie zmniejszyła się liczba urodzeń. W efekcie już obecnie i liczba ludności starszej, i udział tej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców są większe niż przed kilkunastu laty, a prognozy demograficzne wskazują, że w kolejnych latach zjawisko to będzie się nasilać. W 2015 roku na obszarach wiejskich powiatu tucholskiego, osoby w wieku ponad 60 lat stanowiły mniej niż 19% ogółu ludności, ale w roku 2025 będzie to prawie 25%. Także w gminie Cekcyn seniorzy stanowiąć będą coraz większą część mieszkańców gminy, stąd samorząd gminy Cekcyn zamierza prowadzić taką politykę rozwoju, by potrzeby tej grupy, wpływające na jej jakość życia, były w gminie jak najlepiej realizowane. „Polityka senioralna”, to taki sposób zarządzania gminą, by każde zagadnienie uwzględniało potrzeby ludzi starszych i było realizowane w sposób zapewniający im jak największe korzyści. Oznacza to, że jeśli jakiegoś zadanie może być realizowane w różnicowany sposób, to należy wybrać taki wariant, który będzie najlepiej realizował potrzeby seniorów.

W sierpniu na terenie gminy odbędą się konsultacje bardzo zaawansowanego projektu programu rewitalizacji. Już dotąd uzyskane wnioski i uwagi mieszkańców były cennymi wskazówkami dla kształtowania założeń programu rewitalizacji, stąd tak ważna jest mobilizacja mieszkańców także na tym ostatnim etapie prac, a potem – na etapie realizacji ustaleń programu. Ze względów formalnych nie wszystkie potrzeby mieszkańców mogą być realizowane w ramach programu rewitalizacji, ale każdy zgłoszony wniosek zostanie przeanalizowany i w miarę możliwości będzie uwzględniony także w innych działaniach podejmowanych przez Urząd Gminy.